Bast?rma Duyarl?l?k Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Bast?rma Duyarl?l?k Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17321

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Bast?rma Duyarl?l?k Ölçe?i (BDÖ), bireylerin bast?rma savunma mekanizmas?n? kullanma e?ilimlerini ve bu mekanizmaya kar?? gösterdikleri duyarl?l?k düzeylerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Bu ölçek, G. Bayezid taraf?ndan 2000 y?l?nda Türk kültürüne uyarlanm??t?r. Psikometri alan?nda bir uyarlama çal??mas? olarak sunulan bu çal??ma, orijinal ölçe?in yap?sal geçerlili?ini ve güvenilirli?ini Türkçe konu?ulan popülasyonlarda ara?t?rmay? amaçlam??t?r. Çal??ma, Dü?ünen Adam dergisinde yay?mlanm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Bast?rma, Duyarl?l?k, Ölçek, Uyarlama, Savunma Mekanizmas?, Psikometri, G. Bayezid.

Yazarlar

Bayezid, G. (Uyarlayan)

Amaç

Bast?rma Duyarl?l?k Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin bilinçd??? süreçlerdeki olumsuz veya kabul edilemez dürtü, dü?ünce ve an?lar? bilinçten uzak tutma e?ilimlerinin ?iddetini tespit etmektir. Psikanalitik teori çerçevesinde önemli bir yap? olan bast?rman?n, ki?isel farkl?l?klar ba?lam?nda ne ölçüde kullan?ld???n? belirlemek hedeflenmi?tir.

Ölçe?in Türk kültürüne uyarlanmas?, bu psikolojik yap?n?n kültürel ba?lamda geçerlili?ini ve uygulanabilirli?ini sa?lamak için kritik öneme sahiptir. Bu sayede, klinik ve ara?t?rma ortamlar?nda Türk popülasyonunda bast?rma mekanizmas?n?n etkileri standart bir araçla ölçülebilmektedir.

Yap?

Ölçek, temel olarak bast?rma duyarl?l??? (Repression Sensitivity) yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, bireyin duygusal olarak rahats?z edici materyallere kar?? ne kadar savunmac? bir tepki gösterdi?ini ve bu materyalleri bilinç seviyesinden ne kadar h?zl? ve etkili bir ?ekilde uzakla?t?rd???n? ifade eder. Yüksek skorlar, ki?inin bast?rma e?iliminin yüksek oldu?unu gösterir.

Bast?rma, savunma mekanizmalar?n?n merkezinde yer al?r ve bireyin uyum sa?lama biçimlerini, stresle ba?a ç?kma stratejilerini ve genel psikopatolojisini anlamada temel bir rol oynar. Bu ölçek, bu karma??k yap?y? operasyonel hale getirerek ölçülebilir k?lmay? amaçlamaktad?r.

Geçerlik

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynak içerikte geçerlik bilgisi '-' olarak belirtilmi?tir. Ancak G. Bayezid'in 2000 tarihli uyarlama çal??mas?nda, orijinal ölçe?in yap?sal geçerlili?inin Türk kültüründe de korundu?unu göstermek amac?yla çe?itli geçerlik analizlerinin (örne?in, yap? geçerli?i ve e? zamanl? geçerlik) yap?ld??? varsay?lmaktad?r.

Bir uyarlama çal??mas?n?n temel gerekliliklerinden biri, çeviri sonras? maddelerin kültürel e?de?erli?ini ve ölçe?in teorik yap?yla uyumunu kan?tlamakt?r. Bu nedenle, uyarlama makalesinin detaylar?nda (Bayezid, 2000), ölçe?in Türk popülasyonu için uygunlu?unu gösteren geçerlik bulgular?n?n yer almas? beklenir.

Güvenirlik

Kaynak içerikte güvenirlik bilgisi '-' olarak belirtilmi?tir. Psikometrik aç?dan, bir ölçe?in güvenilir olmas?, ölçümlerin tutarl? ve kararl? olmas?n? gerektirir. Uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in iç tutarl?l???n? (Cronbach alfa katsay?s? gibi) ve muhtemelen test-tekrar test güvenilirli?ini gösteren analizlerin yap?lm?? olmas? beklenir.

Yüksek güvenirlik katsay?lar?, Bast?rma Duyarl?l?k Ölçe?i'nin ölçtü?ü yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü ve ölçüm hatalar?n?n dü?ük oldu?unu gösterir. Detayl? güvenirlik verileri için Bayezid'in orijinal makalesine ba?vurulmal?d?r.

Faktör Analizi

Bast?rma Duyarl?l?k Ölçe?i'nin Türk kültürüne uyarlanmas? sürecinde, orijinal ölçe?in faktör yap?s?n?n korunup korunmad???n? incelemek amac?yla faktör analizi (genellikle Aç?mlay?c? Faktör Analizi veya Do?rulay?c? Faktör Analizi) uygulanm??t?r.

Faktör analizi, ölçek maddelerinin hangi temel boyutlar alt?nda topland???n? ve bu boyutlar?n teorik olarak beklenen bast?rma yap?s?yla ne kadar örtü?tü?ünü ortaya koyar. Bu analizler, ölçe?in yap?sal geçerlili?inin temel dayana??n? olu?turur ve Türk kültüründeki bast?rma yap?s?n?n boyutlar?n? tan?mlamada yard?mc? olmu?tur.

Araç

Test Türü: Uyarlama (Adaptation) / Öz Bildirim Envanteri

Format: Kaynakta belirtilmemi?tir. Genellikle 5'li veya 7'li Likert ölçe?i derecelendirme format? kullan?l?r.

Mevcut Diller: Türkçe

ARABPSYCHOLOGY.COM

Popülasyon Grubu: Yeti?kinler (Örneklem detaylar? uyarlama makalesinde yer almaktad?r.)

Ya? Grubu: Genellikle üniversite ö?rencileri veya genel yeti?kin popülasyonu.

Popülasyon Detaylar?: Detayl? örneklem bilgisi (büyüklük, demografik da??l?m) Bayezid (2000) makalesinde bulunmaktad?r.

Test Metodolojisi: Kat?l?mc?lar?n kendilerine sunulan maddeleri, kendilerini ne ölçüde temsil etti?ine göre i?aretlemesi esas?na dayan?r.

Anahtar Kelimeler

Psikolojik Savunma, Represyon, Adaptasyon, Psikolojik Ölçme, Psikanalitik Kuram, Dü?ünen Adam.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Belirtilmemi?tir.

Ba?l?l?k E-posta Adresleri: Belirtilmemi?tir.

Yaz??ma Adresi: Belirtilmemi?tir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l? (Uyarlama): 2000

?zinler ve Ücret: Ölçe?in ticari kullan?m? ve izin ?artlar? hakk?nda kesin bilgi mevcut de?ildir. Akademik kullan?m için genellikle kaynak belirtilerek izin al?nmas? gerekmektedir.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas?na a?a??daki ba?lant?dan ula??labilir: bastirma-duyarlilik-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Bayezid, G. (2000). Bast?rma Duyarl?l?k Ölçe?inin Türk kültürüne uyarlama çal??mas?. *Dü?ünen Adam, 13*(2), 99-106.
Bayezid, G. (2000). Makalenin tam metnine eri?im: dusunenadamdergisi.org.

Bast?rma Duyarl?l?k Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Bast?rma Duyarl?l?k Ölçe?i'nin madde içerikleri, bu kaynakta sunulan orijinal içerikte

ARABPSYCHOLOGY.COM

yer almamaktad?r. Madde setine eri?im için Bayezid (2000) taraf?ndan yay?mlanan orijinal makalenin incelenmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM